

Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка
Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін
імені О.М. Лазаревського

Кафедра права, філософії та політології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Протокол №1 від 28 серпня 2020 р.

Завідувач кафедри проф. Чорний О.О.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчального курсу
«ПРАВОВІ ОСНОВИ ДІЯЛЬНОСТІ ФОНДОВОГО РИНКУ»
Спеціальність 081 «Право»
Галузь знань 08 Право

Робочу програму розглянуто і схвалено на засіданні кафедри права, філософії та політології.

Протокол № 1 від 28 серпня 2020 року.

Розробник програми : кандидат юридичних наук, доцент С.О. Віхров
Мова навчання – українська.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Обсяг навчальної дисципліни (денна форма)
Статус навчальної дисципліни: вибіркова	Загальна кількість годин: 90 Шифр та назва спеціальності 081 право
Рік підготовки: 4 Семестри: 7	Лекції (<i>теоретична підготовка</i>): 18 год. Практичні: 16 год. Самостійна робота: 56 год.
Кількість кредитів ECTS: 3	Вид контролю: залік.

Навчальний курс «Правові основи діяльності фондового ринку» розрахований на студентів закладів вищої освіти спеціальності 081 Право з урахуванням наявності у них базового рівня знань (середньої освіти), які навчаються за освітньо-професійними програмами підготовки бакалавра. Він побудований відповідно до вимог Європейської Кредитно-Трансферної системи (ECTS).

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні, законодавчі та практичні загальні положення щодо правового регулювання фондового ринку, правові засади організації та діяльності учасників вказаного ринку, правові засади його функціонування.

Навчальний курс „Правові основи діяльності фондового ринку” являє собою спеціальний курс поглибленого вивчення інституту „Ринків цінних паперів” фундаментального курсу „Господарське право”, який вивчається студентами підготовки бакалаврів галузі знань 081 Право. Навчальний курс „Правові основи діяльності фондового ринку” ґрунтується на загальних положеннях курсів „Теорія держави і права”, „Цивільне право”, „Адміністративне право”, «Фінансове право» має тісні зв'язки з відповідними положеннями інших навчальних дисциплін господарсько-правового спрямування – „Господарський процес”, „Податкове право” та іншими.

Курс «Правові основи діяльності фондового ринку» розроблено для студентів IV курсу. На вивчення курсу відводиться 90 годин / 3 кредитів ECTS. Зокрема курс передбачає 18 годин лекційних занять, 16 годин практичних занять, а також 56 годин самостійної роботи студентів. Формою підсумкового контролю якості знань, навичок, вмінь студентів є залік у VII навчальному семестрі.

Метою викладання навчальної дисципліни „Правові основи діяльності фондового ринку” є ознайомлення студентів з теоретичними положеннями щодо правового регулювання названого ринку, вивчення ними основних законодавчих та інших нормативних актів, які регулюють відносини на цьому ринку, набуття вмінь і навичок застосовувати отримані знання.

Основними завданнями вивчення дисципліни „Правові основи діяльності фондового ринку” є набуття знань, вмінь і навичок, що надають студентам можливість вільно орієнтуватися в законодавстві про ринок цінних паперів, вірно тлумачити положення законів та підзаконних актів, а також користуватися ними у практичній діяльності. Навчальна дисципліна „Правові основи діяльності фондового ринку” максимально наближена до реальної економіки і надає можливість використати одержані знання для вирішення господарських питань.

2.ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Студенти повинні сформувані необхідні загальні та професійні компетентності відповідно до вимог освітньої програми:

Шифр згідно ОПП	Компетентності
ЗК1	Здатність до абстрактного мислення аналізу та синтезу

ЗК2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ЗК3	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
ЗК8	Здатність бути критичним і самокритичним
ЗК10	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)
ЗК11	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
СК3	Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи
СК5	Здатність застосовувати знання засад і змісту інститутів міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права
СК7	Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: господарське право і господарське процесуальне право
СК8	Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права
СК9	Знання і розуміння основ правового регулювання обігу публічних грошових коштів
СК11	Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти
СК12	Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції
СК13	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності
СК14	Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації
СК15	Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування
СК16	Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення
СК 17	Здатність до застосування в юридичній діяльності системи норм господарського права, які визначають порядок та принципи організації і здійснення господарської діяльності
СК 25	Вміння аналізувати нормативні акти, якими визначається компетенція органів державної влади і управління

Бакалавр повинен знати:

- загальні положення щодо правового регулювання фондового ринку;
- поняття цінних паперів, їх класифікацію та правовий режим окремих видів;
- правовий статус емітентів та інвесторів як учасників фондового ринку;
- правові засади організації та діяльності професійних учасників фондового ринку;
- правові засади функціонування біржового ринку цінних паперів;
- стан основних проблем правового регулювання фондового ринку.

Бакалавр повинен вміти:

- орієнтуватися у законодавстві про ринок цінних паперів;
- використовувати отримані знання у практичній діяльності;
- самостійно використовувати і застосовувати відповідні норми господарського законодавства.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Фондовий ринок як економіко-правова категорія. Поняття фондового ринку та його місце в ринковій економіці. Правова природа відносин на фондовому ринку. Види фондових ринків, загальні засади та принципи їх функціонування. Історія виникнення та розвитку фондового ринку. Нормативно-правова основа функціонування фондового ринку в Україні.

Тема 2. Державне регулювання фондового ринку. Поняття та нормативна основа державного регулювання фондового ринку. Світові моделі державного регулювання ринків цінних паперів. Мета та форми державного регулювання фондового ринку. Органи державного регулювання фондового ринку. НКЦПФР. Основні завдання, функції та повноваження НКЦПФР.

Тема 3. Цінні папери: поняття, класифікація, правовий режим. Поняття та ознаки цінних паперів, їх функції та властивості. Класифікація цінних паперів. Правовий режим окремих видів цінних паперів. Правовий режим акцій. Правовий режим облігацій. Правовий режим казначейських зобов'язань. Правовий режим ощадних сертифікатів. Правовий режим векселів. Правовий режим інвестиційних сертифікатів. Правовий режим похідних цінних паперів (деривативів). Правовий режим заставної. Правовий режим іпотечних цінних паперів. Правовий режим приватизаційних цінних паперів. Момент виникнення та переходу права власності на цінні папери.

Змістовий модуль 2.

Тема 4. Правовий статус емітентів та інвесторів як учасників фондового ринку. Поняття і правовий статус емітентів цінних паперів. Поняття, види і загальні засади правового статусу інвесторів на фондовому ринку. Особливості правового статусу інститутів спільного інвестування. Особливості правового статусу інституційних інвесторів, для яких інвестиційна діяльність на фондовому ринку не є основною.

Тема 5. Правові засади організації та діяльності торговців цінними паперами та компаній з управління активами. Торгівля цінними паперами та управління активами серед інших видів професійної діяльності на фондовому ринку. Загальні вимоги до торговців цінними паперами та їхньої діяльності. Ліцензійні вимоги до здійснення діяльності з торгівлі цінними паперами. Порядок видачі, зупинення дії та анулювання ліцензії на здійснення діяльності з торгівлі цінними паперами. Правила (умови) здійснення діяльності з торгівлі цінними паперами. Правові засади організації та діяльності з управління активами інституційних інвесторів. Управління активами ІСІ. Управління активами НПФ.

Тема 6. Правові засади організації та здійснення депозитарної діяльності. Загальні правові засади функціонування депозитарної системи України. Види та особливості здійснення депозитарної діяльності. Депозитарний облік цінних паперів. Правові засади організації та діяльності депозитаріїв цінних паперів. Правові засади організації та діяльності реєстраторів цінних паперів. Правові засади організації та діяльності зберігачів цінних паперів.

Змістовий модуль 3.

Тема 7. Правові засади функціонування біржового фондового ринку. Фондова біржа як організатор торгівлі на фондовому ринку. Умови провадження діяльності з організації торгівлі на фондовому ринку. Правові засади функціонування фондової біржі. Організація та проведення біржових торгів.

Тема 8. Угоди з цінними паперами. Зміст, особливості укладання та виконання договорів купівлі-продажу цінних паперів. Зміст, особливості укладання та виконання договорів комісії та доручення на фондовому ринку. Зміст, особливості укладання та виконання договорів на ведення реєстру власників іменних цінних паперів. Зміст, особливості укладання та виконання договорів про управління цінними паперами.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ.

Тематичний план

Назви тем	Кількість годин			
	Всього	у тому числі		
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Змістовий модуль 1.				
Тема 1. Фондовий ринок як економіко-правова категорія	11	2	2	7
Тема 2. Державне регулювання фондового ринку	11	2	2	7
Тема 3. Цінні папери: поняття, класифікація, правовий режим	13	4	2	7
Змістовий модуль 2.				
Тема 4. Правовий статус емітентів та інвесторів як учасників фондового ринку	11	2	2	7
Тема 5. Правові засади організації та діяльності торговців цінними паперами та компаній з управління активами	11	2	2	7
Тема 6. Правові засади організації та здійснення депозитарної діяльності	11	2	2	7
Змістовий модуль 3.				
Тема 7. Правові засади функціонування біржового ринку цінних па	11	2	2	7
Тема 8. Угоди з цінними паперами	11	2	2	7
Усього годин	90	18	16	56

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ.

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Фондовий ринок як економіко-правова категорія (2 год.)

План

1. Поняття фондового ринку та його місце в ринковій економіці
2. Правова природа відносин на фондовому ринку
3. Види ринків цінних паперів, загальні засади та принципи їх функціонування
4. Історія виникнення та розвитку фондового ринку
5. Нормативно-правова основа функціонування фондового ринку в Україні

Тема 2. Державне регулювання фондового ринку (2 год.)

План

1. Поняття та нормативна основа державного регулювання фондового ринку
2. Світові моделі державного регулювання ринків цінних паперів
3. Мета та форми державного регулювання фондового ринку
4. Органи державного регулювання фондового ринку. НКЦПФР
5. Основні завдання та функції НКЦПФР
6. Основні повноваження НКЦПФР

Тема 3. Цінні папери: поняття, класифікація, правовий режим (2 год.)

План

1. Поняття та ознаки цінних паперів, їх функції та властивості
2. Класифікація цінних паперів
3. Правовий режим акцій
4. Правовий режим облігацій
5. Правовий режим казначейських зобов'язань
6. Правовий режим ощадних сертифікатів
7. Правовий режим векселів

8. Правовий режим інвестиційних сертифікатів
9. Правовий режим заставної
10. Правовий режим іпотечних цінних паперів

Змістовий модуль 2.

Тема 4. Правовий статус емітентів та інвесторів як учасників фондового ринку (2 год.)

План

1. Поняття і правовий статус емітентів цінних паперів
2. Поняття і види інвесторів на фондового ринку
3. Загальні засади правового статусу інвесторів на фондового ринку
4. Поняття, ознаки і види інституційних інвесторів на фондового ринку
5. Поняття і класифікація інститутів спільного інвестування
6. Ознаки інститутів спільного інвестування
7. Особливості правового статусу корпоративних інвестиційних фондів
8. Особливості правового статусу пайових інвестиційних фондів
9. Венчурні інвестиційні фонди: поняття та ознаки
10. Недержавні пенсійні фонди як інституційні інвестори на фондового ринку

Тема 5. Правові засади організації та діяльності торговців цінними паперами та компаній з управління активами (2 год.)

План

1. Торгівля цінними паперами та управління активами серед інших видів професійної діяльності на фондового ринку
2. Загальні вимоги до торговців цінними паперами та їхньої діяльності
3. Ліцензійні вимоги до здійснення діяльності з торгівлі цінними паперами
4. Порядок отримання ліцензії на здійснення діяльності з торгівлі цінними паперами
5. Порядок зупинення дії та анулювання ліцензії на провадження діяльності з торгівлі цінними паперами
6. Правила (умови) здійснення діяльності з торгівлі цінними паперами
7. Правові засади організації та діяльності з управління активами інститутів спільного інвестування
8. Правові засади організації та діяльності з управління активами недержавних пенсійних фондів

Тема 6. Правові засади організації та здійснення депозитарної діяльності (2 год.)

План

1. Загальні правові засади функціонування депозитарної системи України
2. Види та особливості здійснення депозитарної діяльності
3. Депозитарний облік цінних паперів
4. Правові засади організації та діяльності депозитаріїв цінних паперів
5. Правові засади організації та діяльності реєстраторів цінних паперів
6. Правові засади організації та діяльності зберігачів цінних паперів

Змістовий модуль 3.

Тема 7. Правові засади функціонування біржового фондового ринку (2 год.)

План

1. Фондова біржа як організатор торгівлі на фондового ринку
2. Умови провадження діяльності з організації торгівлі на фондовому ринку
3. Правові засади функціонування фондової біржі
4. Організація та проведення біржових торгів

Тема 8. Угоди з цінними паперами (2 год.)

План

1. Загальна характеристика договорів щодо цінних паперів

2. Зміст, особливості укладання та виконання договорів купівлі-продажу цінних паперів
3. Зміст, особливості укладання та виконання договорів комісії та доручення на фондовому ринку
4. Зміст, особливості укладання та виконання договорів про управління цінними паперами
5. Зміст, особливості укладання та виконання договорів із зберігання цінних паперів та обслуговування їх обігу

Теми презентацій (самостійна робота)

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Фондовий ринок як економіко-правова категорія

Підготувати реферати з таких питань:

1. Фондовий ринок як нова, ринкова модель інвестиційного процесу.
2. Співвідношення понять „фондовий ринок” і „ринок цінних паперів”.
3. Види господарських відносин на фондовому ринку
4. Застосування господарсько-правового підходу у правовому регулюванні фондового ринку, його дослідженні і вивченні.
5. Становлення системи правового регулювання фондового ринку України.

Самостійно опрацювати такі питання:

1. Співвідношення фондового ринку з ринком банківських кредитів.
2. Економічна функція фондового ринку.
3. Первинний та вторинний ринки цінних паперів.
4. Міжнародні ринки цінних паперів.
5. Регіональні ринки цінних паперів.

Тема 2. Державне регулювання фондового ринку

Підготувати реферати з таких питань:

1. Види професійної діяльності на фондовому ринку та порядок їх ліцензування.
2. Рейтингування (визначення кредитного рейтингу) як форма державного регулювання фондового ринку.
3. Структура та система Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.
4. Адміністративно-господарські санкції за правопорушення на фондовому ринку.

Самостійно опрацювати такі питання:

1. Співвідношення державного регулювання, інституційного регулювання та саморегулювання фондового ринку.
2. Уповноважені особи НКЦПФР та їх повноваження.
3. Маніпулювання цінами на фондовому ринку.
4. Порядок накладення адміністративно-господарських штрафів за правопорушення на фондовому ринку.
5. Відповідальність посадових осіб за порушення законодавства про цінні папери.

Тема 3. Цінні папери: поняття, класифікація, правовий режим

Підготувати реферати з таких питань:

1. Функції та властивості цінних паперів.
2. Поняття, види акцій та порядок їх емісії.
3. Поняття, види облігацій та порядок їх емісії
4. Порядок випуску та обігу векселів.
5. Правовий режим похідних цінних паперів.
6. Поняття та види деривативів.
7. Поняття та види іпотечних сертифікатів.
8. Правовий режим сертифікатів фондів операцій з нерухомістю.

Самостійно опрацювати такі питання:

1. Відмінності цінних паперів від інших фінансових інструментів.
2. Критерії класифікації цінних паперів.
3. Правовий режим приватизаційних цінних паперів.
4. Особливості правового режиму цінних паперів інститутів спільного інвестування.
5. Момент виникнення та переходу права власності на цінні папери.
6. Порядок переходу права власності на цінні папери в депозитарній системі.

Змістовий модуль 2.

Тема 4. Правовий статус емітентів та інвесторів як учасників фондового ринку

Підготувати реферати з таких питань:

1. Держава, АР Крим та міські ради як емітенти цінних паперів.
2. Суб'єкти господарювання (господарські організації) як емітенти цінних паперів.
3. Порядок створення та припинення інститутів спільного інвестування.
4. Майнова основа господарської діяльності інститутів спільного інвестування та її обслуговування.
5. Правове регулювання здійснення

інвестиційними фондами інвестиційної діяльності на фондового ринку. 6. Страхові компанії як інституційні інвестори на фондового ринку. 7. Фонди банківського управління як інституційні інвестори на фондового ринку.

Самостійно опрацювати такі питання:

1. Спеціалізовані інститути спільного інвестування. 2. Кваліфікаційні інститути спільного інвестування. 3. Біржові інститути спільного інвестування. 4. Установчі документи корпоративних інвестиційних фондів. 5. Установчі документи пайових інвестиційних фондів. 6. Кредитні спілки як інституційні інвестори на фондового ринку.

Тема 5. Правові засади організації та діяльності торговців цінними паперами та компаній з управління активами

Підготувати реферати з таких питань:

1. 1. Вимоги до дилерського договору на фондового ринку. 2. Вимоги до договору на брокерське обслуговування на фондового ринку. 3. Разове замовлення на фондового ринку та вимоги до нього. 4. Вимоги до договорів комісії та субкомісії на фондового ринку. 5. Вимоги до договору доручення на фондового ринку. 6. Вимоги до договору андеррайтингу. 7. Вимоги до договору на придбання цінних паперів. 8. Вимоги до договору про управління та діяльності з управління цінними паперами. 9. Договір на виконання на фондового ринку та вимоги до нього.

Самостійно опрацювати такі питання:

1. Умови та порядок видачі копії ліцензії. 2. Умови та порядок переоформлення ліцензії. 3. Умови та порядок видачі дубліката ліцензії. 4. Відомості, які торговець цінними паперами подає до органу ліцензування протягом строку дії ліцензії. 5. Державний контроль за провадженням діяльності з торгівлі цінними паперами.

Тема 6. Правові засади організації та здійснення депозитарної діяльності

Підготувати реферати з таких питань:

1. Норми та правила обліку цінних паперів у депозитарній системі. 2. Порядок зупинення дії та анулювання ліцензії на окремі види професійної діяльності на фондовому ринку. 3. Правила здійснення клірингу та розрахунків за договорами щодо цінних паперів у депозитарній системі. 4. Порядок припинення провадження депозитарної діяльності депозитарія цінних паперів.

Самостійно опрацювати такі питання:

1. Перелік цінних паперів, щодо яких здійснюється депозитарна діяльність і які допущені до обслуговування в депозитарній системі. 2. Номінальний утримувач у депозитарній системі. 3. Оплата послуг депозитарію. 4. Умови та порядок видачі ліцензії на здійснення депозитарної діяльності комерційним банкам. 5. Оплата послуг зберігача цінних паперів. 6. Державний контроль за здійсненням депозитарної діяльності.

Змістовий модуль 3.

Тема 7. Правові засади функціонування біржового фондового ринку

Підготувати реферати з таких питань:

1. Документи, що регулюють діяльність фондової біржі. 2. Лістинг та делістинг цінних паперів на фондовій біржі. 3. Допуск членів фондової біржі та інших осіб до біржових торгів. 4. Розкриття інформації про діяльність фондової біржі та її оприлюднення. 5. Розв'язання спорів на фондовій біржі.

Самостійно опрацювати такі питання:

1. Органи фондової біржі. 2. Вимоги до програмних продуктів на фондовому ринку. 3. Умови та порядок сертифікації фахівців фондової біржі. 4. Відомості, які фондова біржа подає до органу ліцензування протягом строку дії ліцензії. 5. Державний контроль за здійсненням професійної діяльності з організації торгівлі на фондовому ринку.

Тема 8. Угоди з цінними паперами

Підготувати реферати з таких питань:

1. Етапи укладення та виконання договору купівлі-продажу на фондового ринку. 2. Зміст, особливості укладення та виконання договору андеррайтингу. 3. Зміст, особливості укладення

та виконання договорів про управління активами. 4. Види, зміст та особливості договорів на здійснення депозитарної діяльності на фондового ринку.

Самостійно опрацювати такі питання:

1. Етапи укладення та виконання договору на брокерське обслуговування на фондового ринку.
2. Особливості укладення та виконання договору купівлі-продажу пакета акцій, що належать державі.
3. Етапи укладення та виконання договорів комісії, субкомісії та договору доручення на фондового ринку.

7. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів:

Рівень теоретичної підготовки студента визначається під час його усної відповіді на теоретичні питання на практичних заняттях, під час складання заліку (V семестр) та оцінюється за такими критеріями:

- відповідність змісту;
- повнота та ґрунтовність викладу;
- доказовість викладу;
- термінологічна коректність.

Студент може отримати **5 балів** (“відмінно”), якщо його відповідь повністю відповідає змісту питання, усі основні проблеми визначені чітко, розкриті повністю та ґрунтовно; студент демонструє високий рівень доказовості викладу матеріалу з питання та може викласти свою точку зору з проблеми, що обговорюється; студент досить вільно й коректно користується юридичною термінологією.

Студент може отримати **4 бали** (“добре”), якщо його відповідь в основному відповідає змісту питання, не всі основні проблеми визначені чітко, не розкриті досить повно та ґрунтовно; студент викладає матеріал, в основному аргументуючи методичні положення, та відчуває труднощі у викладенні своєї точки зору щодо низки проблем; студент в основному правильно користується юридичною термінологією, невелика кількість помилок не перешкоджає розумінню змісту викладеного.

Студент може отримати **3 бали** (“задовільно”), якщо його відповідь лише частково відповідає змісту питання, основні проблеми визначені нечітко, розкриті лише частково і без належної глибини; студент викладає матеріал, майже не аргументуючи методичні положення, та не має своєї точки зору щодо більшості проблем; студент допускає значну кількість термінологічних помилок, що ускладнює розуміння змісту викладеного.

Студент може отримати **2 бали** (“незадовільно”), якщо його відповідь не відповідає змісту питання, основні проблеми не визначені і не розкриті; доказовість викладу матеріалу і самостійні міркування відсутні; студент майже не користується юридичною термінологією.

Рівень володіння професійно-методичними вміннями визначається під час виконання студентом практичного завдання (аналіз запропонованої практичної ситуації з точки зору застосування норм права, складання власного варіанту її вирішення) на практичних заняттях, при виконанні завдань самостійної роботи, під час складання заліку (V семестр) та оцінюється за такими критеріями:

- точність та повнота виконання практичного завдання;
- обґрунтованість правового аналізу конкретної теми з точки зору їх відповідності принципам навчання, вимогам поетапного формування навичок і вмінь.

Студент може отримати **5 балів** (“відмінно”) або «зараховано», якщо завдання виконане ним повністю, є комунікативно орієнтованим, відповідає вимогам поетапного формування навичок і вмінь та принципам навчання ІМ, відбиває специфіку навчання правового матеріалу, демонструє володіння студентом юридичною термінологією. За розробку, що в основному відповідає вимогам, виконане повністю, проте має незначні порушення логіки поетапного формування навичок і вмінь, невелику кількість термінологічних помилок, що не перешкоджають розумінню змісту, він може отримати **4 бали** (“добре”) або «зараховано». Практичне завдання, яке виконане частково, має серйозні порушення логіки поетапного

формування навичок і вмінь, містить значну кількість помилок, оцінюється **3 балами** (“задовільно”) або «зараховано». Завдання, яке майже чи повністю не відповідає встановленим викладачем вимогам, демонструє недоречне вживання методичних термінів, оцінюється **0-2 балами** (“незадовільно”) або «незараховано».

Студент має право:

- вільно висловлювати свої думки усно або письмово, аргументуючи їх знаннями провідних засад конституції, трудового права, освітнього менеджменту, економіки, права тощо;
- вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять;
- відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку;
- отримати індивідуальні консультації у викладача.

Студент зобов'язаний:

- відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого дирекцією розкладу, запізнення на заняття допускається тільки з поважних причин;
- брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, дотримуватися правил етичної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача;
- виконати індивідуальне завдання
- самостійну роботу, підготовка якої є обов'язковою умовою допуску до екзамену. Студент, який не підготував самостійну роботу, до екзамену не допускається.
- набрати під час вивчення навчальної дисципліни мінімум 35 балів.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацьовувати впродовж **двох тижнів** після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави (довідки, розпорядження про індивідуальних графік відвідування тощо).

Політика щодо академічної доброчесності. Студенти керуються нормами «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (Наказ Ректора № 383 від 27.12.2019 р. зі змінами і доповненнями від 23.12.2020 (<https://drive.google.com/file/d/1YOj2QK3xW-03evO8Tkg1o3ZKUAbBL-VH/view>)). У процесі навчання та при підготовці самостійної роботи, виконанні індивідуальних завдань, забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування, хабарництво.

Політика щодо викладання. Викладання навчальної дисципліни відбувається на засадах студентоцентризму, антропоцентризму, гуманізму, поваги до соціокультурного плюралізму.

8. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Назва теми	Всього балів	Практичні і заняття	Індивідуальна робота	Контроль на робота	Самостійна робота
I. Загальна частина (V семестр)					
Змістовий модуль 1					
Тема 1. Фондовий ринок як економіко-правова категорія	7	7			
Тема 2. Державне регулювання фондового ринку	7	7			
Тема 3. Цінні папери: поняття, класифікація, правовий режим	7	7			
Змістовий модуль 2					
Тема 4. Правовий статус емітентів та інвесторів як учасників фондового ринку	15	7	8		
Тема 5. Правові засади організації та	7	7			

діяльності торговців цінними паперами та компаній з управління активами					
Тема 6. Правові засади організації та здійснення депозитарної діяльності	7	7			
Змістовий модуль 3					
Тема 7. Правові засади функціонування біржового ринку цінних па	15	7	8		
Тема 8. Угоди з цінними паперами	15	7			8
Усього	80	56	16		8
Залік	20				
Разом	100				

Вид навчальної діяльності	Кількість	Бали	Загальна кількість балів
Робота на практичному занятті	8	7	до 56
Індивідуальне завдання	2	8	до 16
Самостійна робота, реферативні повідомлення, вирішення практичних задач, складання документів	1	8	до 8
Залік	1	20	до 20
Разом			до 100

9. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Визначте поняття фондового ринку
2. Проаналізуйте місце фондового ринку в ринковій економіці
3. Охарактеризуйте співвідношення понять „фондовий ринок” і „ринок цінних паперів”
4. Визначте правову природу відносин на фондовому ринку
5. Охарактеризуйте види ринків цінних паперів
6. Проаналізуйте загальні засади та принципи функціонування ринків цінних паперів
7. Охарактеризуйте історію виникнення та розвитку фондового ринку
8. Проаналізуйте становлення системи правового регулювання фондового ринку України
9. Проаналізуйте нормативно-правову основу функціонування фондового ринку в Україні

10. Визначте поняття державного регулювання фондового ринку
11. Охарактеризуйте нормативну основу державного регулювання фондового ринку
12. Проаналізуйте світові моделі державного регулювання ринків цінних паперів
13. Назвіть мету та форми державного регулювання фондового ринку
14. Охарактеризуйте органи державного регулювання фондового ринку.
15. Охарактеризуйте Національну комісія з цінних паперів та фондового ринку
16. Охарактеризуйте основні завдання та функції Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку
17. Охарактеризуйте основні повноваження Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку
18. Проаналізуйте адміністративно-господарські санкції за правопорушення на фондового ринку
19. Визначте поняття та ознаки цінних паперів
20. Охарактеризуйте функції та властивості цінних паперів
21. Надайте класифікацію цінних паперів
22. Визначте правовий режим акцій
23. Визначте правовий режим облігацій
24. Визначте правовий режим казначейських зобов'язань
25. Визначте правовий режим ощадних сертифікатів
26. Визначте правовий режим векселів
27. Визначте правовий режим інвестиційних сертифікатів
28. Визначте правовий режим похідних цінних паперів (деривативів)
29. Визначте правовий режим заставної
30. Визначте правовий режим іпотечних цінних паперів
31. Визначте правовий режим приватизаційних цінних паперів
32. Визначте правовий режим сертифікатів фондів операцій з нерухомістю
33. Охарактеризуйте момент виникнення та переходу права власності на цінні папери
34. Визначте поняття і правовий статус емітентів цінних паперів
35. Визначте поняття і види інвесторів на фондового ринку
36. Охарактеризуйте загальні засади правового статусу інвесторів на фондового ринку
37. Визначте поняття, ознаки і види інституційних інвесторів на фондового ринку
38. Надайте поняття і класифікацію інститутів спільного інвестування
39. Проаналізуйте ознаки інститутів спільного інвестування
40. Охарактеризуйте особливості правового статусу корпоративних інвестиційних фондів
41. Проаналізуйте особливості правового статусу пайових інвестиційних фондів
42. Охарактеризуйте венчурні інвестиційні фонди: поняття та ознаки
43. Охарактеризуйте недержавні пенсійні фонди як інституційних інвесторів на фондового ринку
44. Охарактеризуйте страхові компанії як інституційних інвесторів на фондового ринку
45. Охарактеризуйте фонди банківського управління як інституційних інвесторів на фондового ринку
46. Визначте місце торгівлі цінними паперами та управління активами серед інших видів професійної діяльності на фондового ринку
47. Визначте загальні вимоги до торговців цінними паперами та їхньої діяльності
48. Проаналізуйте ліцензійні вимоги до здійснення діяльності з торгівлі цінними паперами
49. Визначте порядок отримання ліцензії на здійснення діяльності з торгівлі цінними паперами
50. Визначте порядок зупинення дії та анулювання ліцензії на провадження діяльності з торгівлі цінними паперами
51. Визначте правила (умови) здійснення діяльності з торгівлі цінними паперами
52. Визначте правові засади організації та діяльності з управління активами інститутів спільного інвестування

53. Визначте правові засади організації та діяльності з управління активами недержавних пенсійних фондів
54. Охарактеризуйте вимоги до дилерського договору на фондового ринку
55. Охарактеризуйте вимоги до договору на брокерське обслуговування на фондового ринку
56. Проаналізуйте разове замовлення на фондового ринку та вимоги до нього
57. Охарактеризуйте вимоги до договорів комісії та субкомісії на фондового ринку
58. Охарактеризуйте вимоги до договору доручення на фондового ринку
59. Охарактеризуйте вимоги до договору андеррайтингу
60. Охарактеризуйте вимоги до договору на придбання цінних паперів
61. Охарактеризуйте вимоги до договору про управління та діяльності з управління цінними паперами
62. Охарактеризуйте договір на виконання на фондового ринку та вимоги до нього
63. Проаналізуйте загальні правові засади функціонування депозитарної системи України
64. Проаналізуйте види та особливості здійснення депозитарної діяльності
65. Проаналізуйте депозитарний облік цінних паперів
66. Визначте правові засади організації та діяльності депозитаріїв цінних паперів
67. Визначте правові засади організації та діяльності реєстраторів цінних паперів
68. Визначте правові засади організації та діяльності зберігачів цінних паперів
69. Охарактеризуйте фондову біржу як організатора торгівлі на фондового ринку
70. Проаналізуйте умови провадження діяльності з організації торгівлі на фондовому ринку
71. Визначте правові засади функціонування фондової біржі
72. Проаналізуйте порядок організація та проведення біржових торгів
73. Охарактеризуйте документи, що регулюють діяльність фондової біржі
74. Проаналізуйте лістинг та делістинг цінних паперів на фондовій біржі
75. Охарактеризуйте допуск членів фондової біржі та інших осіб до біржових торгів
76. Проаналізуйте розкриття інформації про діяльність фондової біржі та її оприлюднення
77. Охарактеризуйте розв'язання спорів на фондовій біржі
78. Надайте загальну характеристику договорів щодо цінних паперів
79. Охарактеризуйте зміст, особливості укладання та виконання договорів купівлі-продажу цінних паперів
80. Охарактеризуйте зміст, особливості укладання та виконання договорів комісії та доручення на фондовому ринку
81. Охарактеризуйте зміст, особливості укладання та виконання договорів про управління цінними паперами
82. Охарактеризуйте зміст, особливості укладання та виконання договорів депозитарного договору
83. Охарактеризуйте зміст, особливості укладання та виконання договору про відкриття рахунку у цінних паперах
84. Охарактеризуйте зміст, особливості укладання та виконання договорів про обслуговування емісії цінних паперів
85. Охарактеризуйте зміст, особливості укладання та виконання договорів про управління активами інституційних інвесторів
86. Охарактеризуйте зміст, особливості укладання та виконання договору про андеррайтинг
87. Охарактеризуйте зміст, особливості укладання та виконання договору про відкриття рахунку в цінних паперах на ім'я держави

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальна програма

Робоча програма навчальної дисципліни

Перелік рекомендованої літератури з курсу
 Методичні матеріали до практичних занять
 Питання для самостійного опрацювання
 Тематика рефератів
 Перелік питань для підсумкового контролю знань

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

Основні нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28 червня 1996 р.
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р.
3. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р.
4. Бюджетний кодекс України від 8 липня 2010 р.
5. Про господарські товариства: Закон України від 19 вересня 1991 р.
6. Про приватизаційні папери: Закон України від 6 березня 1992 р.
7. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні: Закон України від 30 жовтня 1996 р.
8. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 р.
9. Про обіг векселів в Україні: Закон України від 5 квітня 2001 р.
10. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12 липня 2001 р.
11. Про страхування: Закон України в редакції від 4 жовтня 2001 р.
12. Про кредитні спілки: Закон України від 20 грудня 2001 р.
13. Про проведення експерименту в житловому будівництві на базі холдингової компанії „Київміськбуд”: Закон України в редакції від 7 лютого 2002 р.
14. Про іпотеку: Закон України від 5 червня 2003 р.
15. Про іпотечне кредитування, операції з консолідованим іпотечним боргом та іпотечні сертифікати: Закон України від 19 червня 2003 р.
16. Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю: Закон України від 19 червня 2003 р.
17. Про недержавне пенсійне забезпечення: Закон України від 9 липня 2003 р.
18. Про сертифіковані товарні склади та прості і подвійні складські свідоцтва : Закон України від 23 грудня 2004 р.
19. Про іпотечні облігації: Закон України від 22 грудня 2005 р.
20. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23 лютого 2006 р.
21. Про акціонерні товариства: Закон України від 17 вересня 2008 р.
22. Про інститути спільного інвестування: Закон України від 5 липня 2012 р.
23. Про депозитарну систему України : Закон України від 6 липня 2012 р.
24. Про Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку: Указ Президента України від 23 листопада 2011 р. № 1063/2011.
25. Положення про вимоги до стандартної (типової) форми деривативів : Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 19 квітня 1999 р. № 632.
26. Про затвердження Порядку здійснення місцевих запозичень : Постанова Кабінету Міністрів України від 16 лютого 2011 р. № 110.
27. Про затвердження Типового депозитарного договору, Типового договору про відкриття рахунку у цінних паперах, Типового договору про обслуговування емісії цінних паперів: Рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 14 липня 1998 р. № 87.
28. Положення про сертифікацію осіб, що здійснюють професійну діяльність з цінними паперами в Україні: Затверджено рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 29 липня 1998 р. № 93.
29. Про затвердження Положення про порядок випуску облігацій підприємств : Рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 17 липня 2003 р. № 322.

30. Про стандартну (типову) форму бланка заставної : Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 4 вересня 2003 р. № 363.
31. Про затвердження Положення про інвестиційну декларацію недержавного пенсійного фонду : Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 27 листопада 2003 р. № 139.
32. Про Єдиний державний реєстр страховиків (перестраховиків) України : Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 5 грудня 2003 р. № 155.
33. Про затвердження Положення про реєстрацію статуту недержавного пенсійного фонду та пенсійних схем : Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 17 серпня 2004 р. № 2080.
34. Про затвердження Положенням про порядок заміни особи, яка провадить діяльність з управління активами пенсійного фонду : Рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку в редакції від 18 серпня 2004 р. № 348.
35. Про затвердження Правил розміщення страхових резервів із страхування життя : Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 26 листопада 2004 р. № 2875.
36. Про затвердження Правил формування, обліку та розміщення страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя : Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 17 грудня 2004 р. № 3104.
37. Про затвердження Положення щодо організації діяльності банків та їх відокремлених підрозділів при здійсненні ними професійної діяльності на фондовому ринку : Рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 16 березня 2006 р. № 160.
38. Про затвердження Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на фондовому ринку – діяльності з управління активами інституційних інвесторів (діяльності з управління активами) : Рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 26 травня 2006 р. № 341.
39. Про затвердження Положення про розкриття інформації емітентами цінних паперів : Рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 19 грудня 2006 р. № 1591.
40. Положення про порядок випуску облігацій внутрішніх місцевих позик : Затверджене рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку в редакції від 11 грудня 2007 р. № 2285.
41. Положення про порядок реєстрації випуску акцій при заснуванні акціонерних товариств : Затверджене рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 30 грудня 2009 р. № 1639.
42. Про затвердження Правил (умов) здійснення діяльності з торгівлі цінними паперами: брокерської діяльності, дилерської діяльності, андеррайтингу, управління цінними паперами : Рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку в редакції від 15 листопада 2011 р. № 1638.
43. Про затвердження Положення про вимоги до осіб, що здійснюють професійну діяльність з управління активами інституційних інвесторів (діяльність з управління активами), щодо складу та структури активів недержавних пенсійних фондів, якими вони управляють : Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 26 квітня 2012 р. № 582.
44. Про затвердження форми Типового договору про андеррайтинг : Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 18 вересня 2012 р. № 1240.
45. Про затвердження Вимог до програмних продуктів на фондовому ринку : Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 2 жовтня 2012 р. № 1342.
46. Про затвердження Правил розгляду справ про порушення вимог законодавства на ринку цінних паперів та застосування санкцій : Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 16 жовтня 2012 р. № 1470.

47. Порядок та умови провадження торговцем цінними паперами брокерської діяльності за договорами на брокерське обслуговування з подальшим врегулюванням зобов'язань клієнта : Затверджені рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 6 листопада 2012 р. № 1584.
48. Про затвердження Положення про функціонування фондових бірж : Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 22 листопада 2012 р. № 1688.
49. Про затвердження Положення про об'єднання професійних учасників фондового ринку : Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 27 грудня 2012 р. № 1925.
50. Про порядок подання та розміщення інформації в загальнодоступній інформаційній базі даних Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку про ринок цінних паперів торговцями цінними паперами та фондовими біржами : Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 5 лютого 2013 р. № 131.
51. Положення про клірингову діяльність : Затверджене рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 26 березня 2013 р. № 429.
52. Про затвердження Порядку та умов надання статусу Центрального депозитарію цінних паперів : Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 16 квітня 2013 р. № 597.
53. Положення про провадження депозитарної діяльності : Затверджене рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 23 квітня 2013 р. № 735.
54. Про затвердження Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів) – депозитарної діяльності : Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 14 травня 2013 р. № 814.
55. Про затвердження Порядку зупинення дії та анулювання ліцензії на окремі види професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів) : Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 14 травня 2013 р. № 816.
56. Про затвердження Порядку та умов видачі ліцензії на провадження окремих видів професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів), переоформлення ліцензії, видачі дубліката та копії ліцензії : Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 14 травня 2013 р. № 817.
57. Про затвердження Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів) – діяльності з організації торгівлі на фондовому ринку : Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 14 травня 2013 р. № 818.
58. Про затвердження Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів) – діяльності з торгівлі цінними паперами : Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 14 травня 2013 р. № 819.
59. Ліцензійні умови провадження професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів) – депозитарної діяльності та клірингової діяльності : Затверджені рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 21 травня 2013 р. № 862.
60. Про затвердження Положення про реєстрацію регламенту інститутів спільного інвестування та ведення Єдиного державного реєстру інститутів спільного інвестування : Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 18 червня 2013 р. № 1047.
61. Про затвердження Положення про порядок реєстрації проспекту емісії та випуску інвестиційних сертифікатів пайового інвестиційного фонду : Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 20 червня 2013 р. № 1103.
62. Положення про діяльність депозитарних установ щодо зберігання активів інституційних інвесторів : Затверджене рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 20 червня 2013 р. № 1106.
63. Про затвердження Положення про внесення інформації про недержавні пенсійні фонди до Державного реєстру фінансових установ : Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України в редакції від 18 липня 2013 р. № 2534.

64. Про затвердження Положення про порядок розміщення, обігу та викупу цінних паперів інституту спільного інвестування : Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 30 липня 2013 р. № 1338.
65. Про затвердження Вимог до депозитарного договору між депозитарною установою і Центральним депозитарієм цінних паперів : Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 6 серпня 2013 р. № 1410.
66. Про затвердження Вимог до договору про обслуговування рахунку в цінних паперах : Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 6 серпня 2013 р. № 1412.
67. Про затвердження Вимог до договору про обслуговування випусків цінних паперів між емітентом і Центральним депозитарієм : Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 6 серпня 2013 р. № 1413.
68. Про затвердження Положення про особливості здійснення діяльності з управління активами інституційних інвесторів : Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 6 серпня 2013 р. № 1414.
69. Про затвердження Вимог до договору про обслуговування клірингової установи та договору про обслуговування Розрахункового центру : Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 20 серпня 2013 р. № 1526.

Основна література

1. Калина А.В., Корнеєв В.В., Кошечев А.А. Рынок ценных бумаг (теория и практика): Учебное пособие. – К.: МАУП, 1997. – 216 с.
2. Колесник В.В. Введение в рынок ценных бумаг. – К.: А.Л.Д., 1995. – 176 с.
3. Кологойда О.В. Правове регулювання фондового ринку України. – К.: Юрінком Інтер. – 2008. – 320 с.
4. Кравченко Ю.Я. Рынок ценных бумаг: Курс лекций. – К.: ВИРА – Р, 2002. – 368 с.
5. Кузнецова Н.С., Назарчук І.Р. Ринок цінних паперів: правові основи формування та функціонування. – К.: Юрінком Інтер, 1998. – 528 с.
6. Мендул О.Г., Шевчук І.А. Ринок цінних паперів: Навчальний посібник. - К.: КНЕУ, 1998. – 152 с.
7. Мозговий О.М. Фондовый рынок: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. – К.: КНЕУ, 2001. – 96 с.
8. Обіг цінних паперів в Україні : наук.-практ. комент. Закону України „Про цінні папери та фондовий ринок”, практика розгляду судами спорів, пов’язаних з обігом цінних паперів / Ю.М. Крупка, О.М. Гав’яз. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 376 с.
9. Павлов В.І., Кривов’язюк І.В. Ринок цінних паперів: Курс лекцій. – Луцьк: Надстир’я, 1998. – 342с.
10. Павлов В.І., Пилипенко І.І., Кривов’язюк І.В. Цінні папери в Україні: Навч. посібник. - К.: Кондор, 2004. — 400 с
11. Пальцевич Г.Т., Подплетній В.В. Ринок цінних паперів: Навч. посібник. – Кіровоград: ТОВ ПВЦ “Мавік”, 2002. – 238 с.
12. Полюхович В.І. Державне регулювання фондового ринку України: господарсько-правовий механізм: моногр. – К.: НДІ приватного права і підприємництва НАПрН України, 2012. – 337 с.
13. Правове регулювання ринку цінних паперів України: Навч. посібник / О.П. Віхров, Г.В. Ільющенко, В.П. Богун та ін.; за ред. О.П.Віхрова. – К.: Видавничий дім „Слово”, 2014. – 304 с.
14. Сухонос В.В., Завальна Ж.В., Старинський М.В. Правове регулювання цінних паперів в Україні: Навч. посібник / За заг. ред. В.В.Сухоноса. — Суми: ВДТ «Університетська книга», 2005. - 327 с.
15. Черкасова С.В., Сорока Р.С. Ринок цінних паперів і фондова біржа: Навчально-методичний посібник. – Львів: Вид-во ЛКА, 2002. – 92 с.

16. Яроцький В.Л. Цінні папери в механізмі правового регулювання майнових відносин (основи інструментальної концепції): Монографія. – Х.: Право, 2006. – 544 с.

Додаткова література

1. Брагін С. Макаренко О. Недержавні пенсійні фонди на неефективному фондовому ринку: приклад України // Вісник Національного банку України. – 2011. – № 1. – С. 18 – 24.
2. Вітка Ю. Недержавні пенсійні фонди: українська модель // Юридичний журнал. – 2005. – № 6 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://justinian.com.ua/article.php?id=1771>.
3. Віхров С.О. Види інституційних інвесторів на ринку цінних паперів // Економіка та право. – 2010. – № 3 (28). – С. 116 – 121.
4. Віхров С.О. Ринок цінних паперів як господарсько-правова категорія // Часопис Київського університету права. – 2010. – № 4. – С. 181 – 185.
5. Віхров С. Фонди банківського управління як інституційні інвестори на ринку цінних паперів // Юридична Україна. – 2011. – № 9. – С. 79 – 84.
6. Головка А.Т. Депозитарна інфраструктура як механізм залучення інвестиційних ресурсів // Україна фінансова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.u-fin.com.ua/arhiv.htm>.
7. Дозорець О. Деякі аспекти правового регулювання операцій з цінними паперами за Цивільним і Господарським кодексами України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.yuradnik.com.ua>.
8. Законопроект „Про фонди банківського управління” № 9093/П від 2 вересня 2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?pf3511=41038.
9. Ляхновська І.П. Порівняльна характеристика договорів андеррайтингу, доручення та комісії // Університетські наукові записки. – 2009. – № 1. – С. 164 – 171.
10. Мазнева В.В. Діяльність корпоративних інвестиційних фондів в умовах недосконалого законодавства // Форум права. – 2010. – № 3. – С. 284–289 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/FP/2010-3/10mvvunz.pdf>.
11. Маслова-Юрченко К. Визначення андеррайтингу за законодавством України // Підприємництво, господарство і право. – 2009. – № 10. – С. 106 – 109.
12. Маслова-Юрченко К.О. Порівняльна характеристика договорів андеррайтингу та доручення // Форум права. – 2008. – № 2. – С. 349 – 354 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/FP/2008-2/08mkoatd.pdf>.
13. Назарчук М. Фондові біржі на організованому ринку цінних паперів України // Фінансовий ринок України. – 2005. – № 6 – 7. – С. 43 – 46.
14. Новації вітчизняного ринку цінних паперів // Фінансовий ринок України. – 2011. – № 5. – С. 12 – 14.
15. Паламарчук В. Проблемы правового регулирования торговли на рынке ценных бумаг / В. Паламарчук, Ю. Смирницкий // Предпринимательство, хозяйство и право. – 1998. – №12. – С. 36 – 40.
16. Посполітак В.В. Концептуальні підходи до реформування національної депозитарної системи України // Україна фінансова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.u-fin.com.ua/arhivgrupp.htm>.
17. Савченко Б.Г. До питання фідучіарності та правової природи договору управління майном / Б. Г. Савченко // Держава і право. – 2011. – Випуск 53. – С. 389 – 394.
18. Сельський В. Стан та проблеми розвитку інститутів спільного інвестування як ефективного механізму залучення інвестицій в економіку України / В. Сельський // Підприємництво, господарство і право. – 2007. – № 1. – С. 137 – 140.
19. Слободян О.А. Правові аспекти становлення пайових інвестиційних фондів в Україні / О. А. Слободян // Держава і право. – 2010. – Вип. 48. – С. 389 – 395.

Інтернет-ресурси.

1. <http://www.rada.gov.ua>
2. <http://www.kmu.gov.ua>

3. <http://www.president.gov.ua>
4. <http://www.bank.gov.ua>
5. <http://www.sfs.gov.ua>
6. <http://www.customs.gov.ua>
7. <http://www.ukrstat.gov.ua>
8. <http://www.menr.gov.ua>
9. <http://www.mof.gov.ua>
10. <http://www.me.gov.ua>
11. <http://www.drs.gov.ua>
12. <http://www.arbitr.gov.ua>
13. <http://www.spfu.gov.ua>
14. <http://www.rp.gov.ua>
15. <http://www.nssmc.gov.ua>
16. <http://www.mtu.gov.ua>